

Bases per al concurs d'històries:

Qui vivia en Allon?

- a) Podran optar a aquest premi tots els autors entre 5 i 16 anys que presenten la seua obra a concurs dins del termini establert en aquesta convocatòria.
- b) Els participants han de presentar una història basada en l'antiga ciutat romana d'Allon, en el format que trien: pot ser còmic, il·lustració explicada, conte, vídeo... Amb l'únic requisit que ha de contenir un ítem de cada categoria que es descriu més avall.
- c) Els participants concursaran dins de les següents categories amb el format d'història que elegisquen:
 - Categoria de 5 a 7 Anys.
 - Categoria de 8 a 11 anys.
 - Categoria de 12 a 16 anys.
- d) Les històries han de ser originals i inèdites i han de contenir un títol i un ítem de cadascuna de les següents categories (triar un lloc, un personatge, un objecte i una paraula clau):

Llocs:

- Les termes romanes d'Allon.
- El mercat de carn de la ciutat romana d'Allon
- La necròpolis de Poble Nou
- La torre romana de Sant Josep
- La vil·la romana de Xauxelles

Més informació al annex 1.

Personatges:

- Titus, un legionari al servei de l'emperador de Roma.
- Aurelio Itubeles (ún dels seus avis era iber i li agrada que el criden com ell).
- Manlia Chrysis, una esclava que es va enamorar del seu amo i es va casar amb ell.
- Voconia Macedonia, una ornatrix *fashion victim*.
- Marc Sempronius Reburus, és el fill d'un ex esclau i vol ser polític.

Objectes:

- Mostrador del mercat de carn d'Allon
- Gerra fundacional termes romanes d'Allon
- Butlla romana
- Inscripció pedestal de Quint Manli Celsí
- Mosaic romà dels peixos.

Més informació a l'annex 2.

Paraules clau:

- Castra (campament militar romà)
- Municipium (ciutat romana)
- Emperador Vespasià
- Comerç
- Mare Nostrum

Pots trobar més informació en:

<http://vilamuseu.es/coleccion/epoca-romana/2>

<http://vilamuseu.es/rutas>

- e) El termini de presentació serà des del dijous 9 d'abril fins al dijous 30 d'abril ambdós inclosos.

- f) En el cas dels dibuixos i històries escrites s'han de presentar en format .pdf o .jpg (escanejat o mitjançant una fotografia de bona qualitat i guardant l'original) i els vídeos en format .avi o .mp4.
- g) Totes les històries es presentaran telemàticament a través del correu electrònic vilakids@villajoyosa.com (utilitzant Wetransfer si l'arxiu és molt gran) o del Whatsapp al telèfon 628 99 31 75. A més, han d'acompanyar-se de les dades personals del participant: nom i cognoms, edat, municipi i dades de contacte.
- h) Els participants es comprometen a cedir els drets de les seues obres a l'Ajuntament de la Vila Joiosa.
- i) Els premis estan dotats:
- En la categoria de 5 a 7 anys: 4 tallers de Vilakids estiu.
 - En la categoria de 8 a 11 anys: 1 plaça per a la Missió arqueològica (curs de arqueologia per a xiquets).
 - En la categoria de 12 a 16 anys: 1 targeta anual i una samarreta de Vilamuseu.
- j) El jurat es compondrà amb tècnics de Vilamuseu i de la Biblioteca Municipal "Cristobal Zaragoza".
- k) Els guanyadors i les seues obres es publicaran a les xarxes socials i les pàgines web de Vilamuseu i la Biblioteca Municipal el dia 8 de maig de 2020.
- l) La presentació de les obres a concurs suposa l'acceptació i compliment d'aquestes bases.

Annex 1

1. Breu resum:

La ciutat romana d'Allon va ser un misteri durant molts anys, doncs se sabia per les fonts (escrits de persones d'eixa època o prop d'eixa època) que en la província d'Alacant hi havien 4 municipis romans, Ilici és Elx. Alguns pensaven que Allon podia ser Santa Pola però aquesta era el port d'Ilici i és molt difícil que existira un municipi dins del territori de l'altre. Les altres ciutats són Lucentum (Alacant) i Dianium (Dénia). Creiem que Allon estava en la Vila Joiosa (encara que el terme municipal seria total la Marina Baixa) per una sèrie de descobriments arqueològics que demostren que ací hi havia una important ciutat romana, com la taula del mercat, el pedestal de Quint Manli Celsí o el descobriment l'any 2005 d'unes termes monumentals, entre altres coses. El centre de les ciutats romanes era el fòrum i allí es podien trobar diferents tipus d'edificis, com temples destinats a rendir culte a alguna divinitat romana (com Juno, Júpiter, Ceres...), circs, teatres o amfiteatres, destinats a l'oci, monuments commemoratius als emperadors, arcs del triomf o termes, destinades a l'oci i a la cura del cos.

La ciutat d'Allon segurament seria ja molt important abans que arribaren els romans, en temps dels ibers, perquè té varies necròpolis (cementeris de l'antiguitat) de gran extensió i que van estar utilitzant-se durant segles. A eixa antiga ciutat van arribar altres cultures de la Mediterrània, com els fenicis i els grecs, que comerciaven amb els ibers, i fins i tot alguns d'ells es van quedar a viure. Els romans van arribar molt abans de fundar Allon, per les guerres sertorianes, però algun temps després, a l'any 74 dC, va ser quan l'emperador Vespasià va atorgar la categoria de *municipium*.

2. Els llocs:

- Les termes romanes d'Allon: estan ubicades al carrer Canalejas, molt prop del que seria el fòrum de la ciutat. Van ser unes termes de gran extensió, quasi 300 metres quadrats. Es van construir uns anys després que Allon obtingués la categoria de *municipium* (entre l'any 85 i la primera meitat del segle II dC). Un gran forn

(*praefurnium*) feia calor per sota del sòl i per darrere de les parets a les sales annexes. La sala més prop al *praefurnium* era el *caldarium* (o sala calenta), on hi havien dues piscines xicotetes, els *alveus*. A continuació estava el *tepidarium* o sala templada, que estava dividida en dues estances i per últim el *frigidarium* o sala freda, on també hi havia una piscina més gran que les anteriors. Les termes eren públiques, és a dir, podien utilitzar-les tots els ciutadans romans i eren unisex, podien anar homes i dones, segurament en torns diferents per a no barrejar-se.

- El mercat de la ciutat: Coneixem molt poc del mercat que va haver-hi a Allon, sabem d'ell per la taula amb la inscripció que parla d'ell. Aquest mercat es va construir a mitjans del segle I, l'època de més esplendor d'Allon, encara que es va reconstruir a finals del segle II com indica la inscripció. Es tractava d'infraestructures tancades, edificis amb tendes. El *macellum* (mercat) de la Vila lluïa mostradors de pedra com el que tenim a Vilamuseu. De vegades amb una rica decoració, amb columnes i patis. Els *macella* romans solien situar-se molt prop del fòrum i estaven especialitzats en la venda d'aliments com carn, peix, fruites, llegums o especíes. Els *macella* es construïen en llocs on hi haguera una bona ruta comercial per a poder abastir-se, amb la intenció de donar prestigi a la ciutat, per desig de les elits de costejar aquest tipus d'infraestructures, entre altres factors.
- La necròpolis de Poble Nou: les necròpolis són cementeris de l'antiguitat significa per la seua etimologia "ciutat dels morts". La necròpolis de Poble Nou va començar a funcionar en època ibèrica, però seguia activa en època romana, per això podem trobar tombes de varies cultures, inclosa la cultura grega. Hi havien altres necròpolis com la de Les Casetes. Al principi els romans s'incineraven com les altres cultures de la Mediterrània a l'antiguitat, però més tard van començar a inhumar-se (enterrar-se). En l'antiguitat situaven les seues necròpolis al costat dels camins, perquè pensaven que si la gent pasava i veia el nom del difunt a la tomba, el recordarien i la seua ànima seguiria viva. En el cas dels romans, tenien molts rituals funeraris, fins i tot hi havien festes dedicades als difunts (com la nostra de Tots els Sants) . Si el difunt

era de classe alta portava un festeig funerari al seu funeral que portava fins i tot músics, a més portaven màscares de cera que representaven als ancestres i posaven una moneda a la boca del difunt perquè pogués pagar el viatge al més enllà (els romans creien que el camí havia de fer-se en una barqueta que portava Caront). També feien libacions, generalment amb vi o altres líquids que oferien al difunt.

- La torre de Sant Josep: la Torre romana de Sant Josep és un monument funerari romà, un dels millors conservats a la península Ibèrica i el més gran d'aquests. Va ser construïda al segle II dC, i és curiós que no es construïa al costat d'un camí de terra com era costum en època romana. Els arqueòlegs pensen que açò és perquè es va construir mirant al camí més transitat a l'antiguitat, la mar! No s'han trobat restes del difunt que hi va haver, però a un altre jaciment es va trobar una inscripció que es pensa que pot ser d'aquest difunt: Lucius Terencius Mancinus. La torre, a més, es troba envoltada per un jardí funerari amb roses, lavanda, xiprer o llorer, totes aquestes plantes tenen a veure amb el viatge dels difunts romans al més enllà. El conjunt funerari inclouria també escultures.
- La Vil·la de Xauxelles: És una vil·la romana que es troba cap a l'interior, prop de l'Ermita. Les vil·les eren habitatges que es trobaven a la perifèria de les ciutats, de vegades destinades a assumptes agrícoles però altres simplement com habitatge de personatges rellevants i poderosos, com demostra el seu luxe. El propietari era molt ric i important, es pensa que podria pertànyer a un senador local, doncs aquests tenien l'obligació de viure a menys d'un quilòmetre i mig del centre urbà. La vil·la de Xauxelles va patir un incendi i es va reconstruir al segle III, quan l'imperi romà estava ja en decadència. D'aquesta vil·la es conserven relleus, marbres i luxosos mosaics com per exemple el mosaic de peixos. Aquest mosaic estava al llindar d'entrada de les termes privades que posseïa la vil·la.

Annex 2

Objectes:

- Taula del *macellum* (mercat de carn) de la ciutat romana d'Allon:

Aquest mostrador pertanyia al mercat principal de la ciutat, sota ell, es mostrava la carn per a la seua venda. És una peça gran i pesada. Al seu llom es pot llegir una inscripció en llatí que vols dir que Marc Semproni Hymne, en el seu nom i en el del seu fill Marc Semproni Reburre, fan una donació econòmica per a reconstruir el mercat de carn de la ciutat. Era comú que les famílies adinerades finançaren aquests tipus d'edificacions (els *macella* per a benefici polític i personal). Marc Semproni Hymne havia sigut esclau i havia obtingut la seua llibertat, després d'açò es va fer ric, però no podia dedicar-se a la carrera política perquè ell havia nascut esclau, no obstant això el seu fill que ja havia nascut home lliure sí que podia fer-ho. Com era comú en l'Antiga Roma que les persones que tenien molts diners feren donacions d'aquest tipus per a promocionar-se, en aquest cas, tal vegada Marc Semproni Hymne estaria promocionant al seu fill per a *duumvir*? (el *duumvir* era l'alcalde). A més aquesta gran taula de pedra es va utilitzar molts anys més tard com a altar de l'església de l'Assumpció durant segles.

- Gerra fundacional termes romanes de Allon:

Aquesta gerra es va utilitzar per a fer un ritual de consagració de les termes monumentals de la ciutat d'Allon. Aquest ritual el realitzava un sacerdot i es tractava de descobrir si els déus aprovaven la data prevista de construcció de les noves termes públiques. Per a portar a terme el ritual va sacrificar un gosset i un porquet, que va ficar dins de la gerra i va enterrar als fonaments de les termes, com fem hui amb la "primera pedra".

La decoració de la gerra, a més, ens ensenya un altre ritual molt comú en els romans, l'“Auspici” que consistia en buscar un lloc elevat dins de la ciutat i observar el vol dels ocells. Era un ritual molt estricte en què, l'àugur havia de col·locar-se mirant a sud, la qual cosa a Allon significava mirar cap al mar. Dividia el cel en quatre parts amb el seu bastó corb i s'asseia a esperar el missatge dels déus, davant l'expectació de tot el veïnat. Era un acte solemne. Els déus anaven a parlar. Si les aus venien de l'est era bona senyal! Un dels “auspícis” més antics el van protagonitzar Ròmul i Rem quan van fundar Roma.

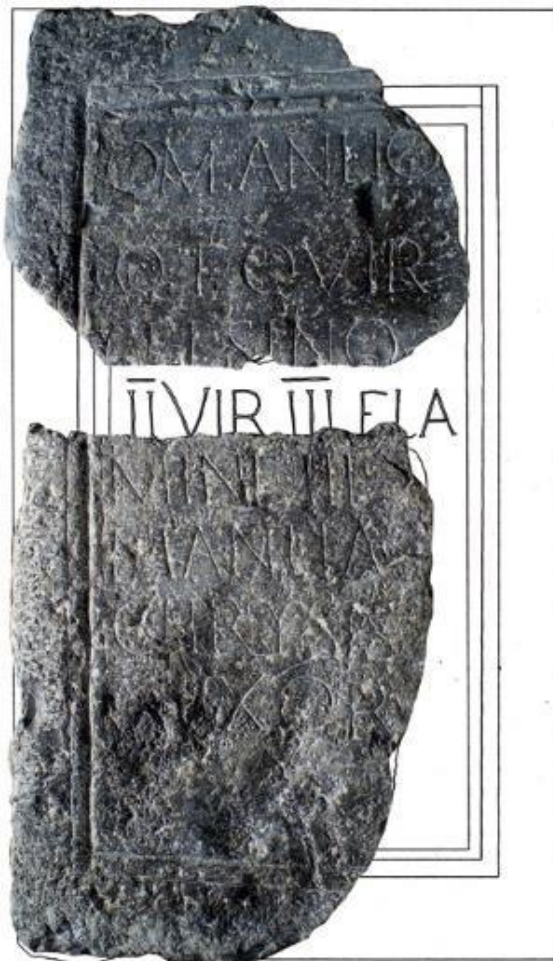
- La butlla d'or:

La butlla és un amulet que portaven els xiquets romans per a protegir-se dels "mals esperits", se la posaven als 9 dies després de nàixer i la portaven fins que es feien adults, aproximadament a 16 anys. La butlla és una espècie de capseta amb forma de cor que dins portava un xicotet papir amb unes paraules protectores i es penjava del coll. Aquesta butlla és d'or, però podia ser de molts altres materials, com plata, cuir i fins i tot fusta. Les xiquetes romanes no portaven butlla, sinó un altre amulet que es cridava lúnula.

- Inscripció pedestal Manli Quint Celsí:

Es tracta d'una inscripció en un pedestal commemoratiu a Manli Quint Celsí, que li va realitzar la seua esposa Manlia Chrysis. A més aquesta és una de les peces que ens revela l'existència d'un *municipium* al nostre territori, ja que ens indica que existien càrrecs polítics municipals i de culte imperial. Manli Quint Celsí pertanyia a la tribu Quirina, en la que solien estar integrats els personatges de les ciutats que van ser promocionades mitjançant l'edicte de l'emperador Vespasià (que és el que va donar a Allon la categoria de *municipium* l'any 74 dC). Sabem de Celsí que va ser tres vegades *duumvir*, que és un càrrec polític equivalent a alcalde i que es compartia amb una altra persona, és a dir l'exercien dos homes. També va ser tres vegades *flamen*, que era un important sacerdot al servei de l'emperador de Roma. Per aquest pedestal sabem a més que Celsí va alliberar a una esclava de la seua família, Chrysis perquè li va donar el seu nom (Manlia Chrysis) i a més es va casar amb ella.

- Mosaic de peixos:

Aquest mosaic pertany a la vil·la romana de Xauxelles, que es va cremar i es va reconstruir al segle III dC, convertint-la en una mena de palau. Pertanyia a un personatge ric i important. Aquest mosaic ens mostra una escena d'un estanc de peixos amb diferents espècies de la zona, que està envoltat amb lliris d'aigua i petxines, els moviments de l'aigua a l'estanc estan representades amb una espècie de lletra E. Està realitzat amb tesselles d'un centímetre de 18 colors diferents, hi ha de vidre blau i verd, marbres de llunyanes zones de la Mediterrània, ceràmiques, calcàries, pòfir granat d'Egipte i fins i tot una pedra semipreciosa com el jaspí, en diferents tons (granats, vermells i ataronjats). Aquest mosaic es va realitzar a un taller de Cartagena i estava col·locat al llindar d'entrada a les termes privades de la vil·la.

